

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsicani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Colecta națională

pentru restaurarea caselor devastate ale domnului Dr. Rațiu în Turda.

Transport din Nr. 174 . fl. 861.66

A. Șulț Cărpinișanu 2.—

Suma . . . fl. 863.66

Administrația „Tribunei“.

STUDENTII.

Foile jidano-maghiare încep o nouă campanie de minciuni sfruntate, de injurii josnice, de insinuări perfide, de acușări stupide și de amenințări cu ciomagul. De astădată furia lor este îndreptată împotriva Replicei junimii academice de aici.

Este, dic foile pomenite, o obrăncie valahă, o absurditate eutezătoare, care nu s'a putut țipări decât cu bani străini, ai cărei autori sunt nisce criminali, năpârcei veninoase care trebuie strivite, agitatori nerușinați, care trebuie aflați cine sunt, pentru-ca să-și iee pedeapsa cuvenită.

Dar' ca să discute cestiunea pe care Replica o pune în plină lumină, nici vorbă nu este. Această sarcină covârșește puterile diariștilor jidano-maghiari, a căror forță stă în calumnie, insinuare și amenințare. Ei se mulțumesc, așadar, să îngâne „speranța, că Europa nu va da creșământ birfelilor din Replica“ — par'că Europa s'ar compune numai din diariști jidano-maghiari — și apoi potopesc pe studenții români cu injurii și amenințări.

Astfel își înțelege în toate ocaziile presa maghiară datoria. Ea se înșală însă în toate ocaziile, fiindcă amenințările ei nu spărie pe nimeni, și cu atât mai puțin vor spăria pe junime, chiar dacă aceste amenințări vor fi susținute de urletele puțin melodice ale studenților maghiari din Cluj, atât de celebri prin isprăvile lor împotriva Românilor.

Aceste injurii nu sînt decât spumegarea ultimă a neputinciosului furios că înzadar s'a luptat împotriva ineluctabilului. Și nu puțin au făcut Maghiarii ca să impedeze pe junime în întreprinderea sa.

Chiar mai înainte de a fi cestiune barem de intervențiunea junimii române în favorul națiunii din care a ășit, mari

greutăți începuseră pentru dînsa. De îndată-ce a apărut Memorandul bucurescean, profesorii academiilor nu s'au sfiit să îmbie pe studenții români la rolul trist și păcătos de „trădători de neam“. Acești profesori, a căror datorință este nu numai să deie cunoștințe junimii, dar' să-și formeze și caracterul, au chemat la ei pe tinerii români și au pofit dela dînzii imperios să le spună, dacă aproabă sau nu Memorandul universitarilor bucuresceni.

Studenții au sciut răspunde cum trebuia, cuvințios și cu respect, dar' cu vrednicie. Nu rămâne însă mai puțin dovedit, că din întâiul moment s'au exercitat presiuni asupra-le, că li-s'a pus brutal înaintea perspectiva prigonirii în școală, a sdrobirii carierei lor dacă vor lua partea națiunii lor.

Mirare că astfel s'au purtat unii profesori, nu poate încăpă. Maghiarii nici-odată n'au ales armele lor. Și apoi nu demult, decanul unei facultăți de drept se exprima pe față, că studenții români trebuie neconștient respinși dela examene, ca să nu învețe carte, fiindcă pe urmă devin cu atât mai mari protivnici ai maghiarisării. Cu o asemenea stare de spirit, ce ne mai poate uimi?

Când a apărut Răspunsul junimii maghiare și s'a svonit că el nu va încheia discuția, dar' că junimea română îi va replica aducând documente doveditoare ale asuprii maghiare, presiunilor și amenințările s'au întesit și mai mult împotriva-le.

În fiecare student român, Maghiarii vedeau — și aveau dreptate să vadă, o spunem spre onoarea junimii, — un părtaș la facerea Replicei. Fiecare student era deatunci spionat, urmărit, vecinic neperdut din ochi. Studenții maghiari de o parte, profesorii lor de alta necurmat tratau de „trădători de patrie“ pe cei care colaborau la Replica și amenințau că-i vor scîi pedepsi aspru și fără cruțare. Asemenea lucruri se spuneau de pe catedră, fără genă, cu siguranța impunității și cu intenția intimidării. Ba chiar, studenții stipendiști au fost destul de clar înșințaiți că, de vor lua parte la facerea Replicei, se vor face toate putincioasele spre a li-se tăia mijloacele de traiu.

Îmboldiți însă de dragostea cea curată a neamului și pătrunși de sacra datorie de a-i veni întru ajutor, tinerii români nu s'au înfricat. Spionați și în tăcere și cu prudență. Ne mai avînd nici societăți nici reuniuni, abia și-au putut constitui comitetele care să adune material pentru lucrarea ce astăzi le face atăta onoare. S'au sciut totuși aduna și au putut duce cu isbîndă lucrarea la bun liman. S'au adunat rar, dar' au lucrat mai mult și mai bine. Negreșit, adunările lor n'au fost atât de sgomotoase cât ale universitarilor maghiari din Cluj, când cu aderarea lor la hotărîrea de a se răspunde Memorandului bucurescean. Într'aceste adunări, ei n'au profesat nici discursuri fanfarone, nici injurii ca în cea amintită. Lucrul a fost pe atît mai spornic.

Dar' au aflat totuși Maghiarii, că Replica se face; după multe cercetări și iscodiri, au sciut și locul unde se află strîns tot materialul. Au vrut atunci numai decât să pună mîna pe material, să impedeze lucrarea. Nu li-a succedat. Orașul unde se afla sediul comitetului de redacție nu cădea în jurisdicția maghiară. Au umblat atunci cu insinuări, au răspîndit calumonii, au inventat lucruri care nu erau, au birfit despre irredentă, despre dacoromanism; ceva mai mult, au precisat chiar că Replica va conține o hartă a Daco-României. Nefiind puțință altfel, după atâtea acușări s'a cercetat harta și s'a găsit că Maghiarii mințiseră, căci harta era o reproducție a celeia a dlui Kiepert. Studenții au fost lăsați în pace. De altmîntrelea, ei grăbiseră deja destul lucrarea pentru-ca, dacă chiar li-s'ar fi conșșat materialul, conșșarea să fie de prisos. Replica era deja scrisă și dată la tipar. Maghiarii veniau prea tîrziu.

Spionați, urmăriti, intimidați, amenințați la tot momentul, tinerii români au sciut totuși duce la capăt lucrarea întreprinsă. Greutățile întimpinate i-au întărit în hotărîrea lor, li-au oțelit puterile; și este într'adevăr un act de mare condescendență din parte-le, dacă n'au îmbogățit Replica lor cu un capitol, în care să istorisească toate câte le-au pășit pînă-ce s'o vadă apărută. Acel capitol nu puțină rușine ar fi aruncat asupra regimului actual. De altfel, când și-au propus întreprinderea lor,

ei trebuiau să scie bine ce-i aștepta, că vor fi prigoniti, amenințați și pe urmă insultați, batjocoriti și poate isbiți în viitorul lor. Doar' trăsese sub domnia maghiarismului!

Însă, dacă ar fi altmîntrelea, unde ar sta meritul întreprinderii lor?

Greutățile ce au avut să birue îi ridică în ochii națiunii, după-cum injuriile foilor jidano-maghiare le fac onoare!

Mișcarea română în Ungaria.

Sub acest titlu „*Neue Freie Presse*“ din Viena publică (nrul dela 11 c.) cu data Budapesta 9 August următoarea corespondență:

Un domn, care a cercetat pe contele Iuliu Andrassy a discutat cu ministrul de externe de mai nainte în anii mai din urmă ai aceluia așa numita politică de împăcare, cum s'a inaugurat aceea în anul 1879 în Viena, și căreia bărbatul de stat maghiar i-s'a ferit din cale prin retragerea sa. „Eu aș înțelege această politică“, a ăș contele Andrassy, „așa ca o pregătire de răboiu, să ășem în contra Rusiei; dar' eu nu pricep această politică deloc, dacă se stabilesc ca principiu al aceleia împăcare. Prin asta poate dobîndi una sau alta dintre naționalități așa în treacăt un avantaj, dar' singur numai pe socoteala statului, a monarchiei“. O privire asupra dezvoltării politice în Austria ne învață, că de multă dreptate a avut contele Andrassy. Tocmai în momentul în care această încercare politică pare a fi cuprins întreagă periferia diferitelor sale stadii, își ridică cestiunea naționalităților amenințător capul și în Ungaria, dar' ea se prezintă aici de sigur cu totul altfel ca în Austria. Ar fi astăzi puțin potrivit a arăta în particular, fie ca imputare, fie pentru stabilirea adevărului istoric, în ce măsură a deșteptat guvernarea de destrămare cu naționalitățile în Austria asemenea aspirațiuni în Ungaria. Destul, mișcarea e aci, una dintre cele mai delicate cestiuni e pusă, și acum e vorbă de a lua poziție față cu ea.

Cine acceptează dualismul și în cadrul aceluia statul ungar independent — și cine nu-l recunoaște, care stă pe terenul legilor în vigoare? — pentru acela sînt excluse dela sine toate aspirațiunile din punct de vedere al dreptului public ale naționalităților din Ungaria. Acest stat cu națiunea sa politică unitară există și înfloresce, e o necesitate europeană, un element de putere de primul rang al monarchiei austro-ungare; a te răsvrăti în contra integrității aceluia e

egal cu expunerea intereselor celor mai importante ale politice interne ca și ale celei externe. Sau are acest stat îndreptățirea de existență și atunci va dispune și de puterea de a-și scuti unitatea sa și a-i procura aceleia atît în lăuntru cît și în afară deplină valoare; sau nu o are și atunci trebuie să cadă pradă curentelor subversive, curgă aceleia numai în lăuntru granițelor sale sau nutrite fiind din afară. În teasă trebuie pusă alternativa în toată bruschețea ei, vîind a afla adevăratele mijloace pentru delăturarea sau cel puțin alinarea rului. În acest aspru sau-sau e desemnata linia pentru politica ungurească, dela care nu te poți abate, ci dacă s'ar părăsi, numai succomba. O pactare cu naționalitățile din putere în putere, ca individualitate politică sau de drept public, însemnează sinuciderea Ungariei, și nu se va găsi nici între cei: mai conservativi nici între cei mai radicali un bărbat de stat maghiar, care ar purcede pe acest drum fatal. Poți deci numai zîmbi de cele mai multe pretensiuni ale Memorandului român, mai mult decât a trebuit discutat. Dacă cățiva advocați care au lipsă de reclamă și cățiva popi mîrginiți iau în mână o filă de hîrtie și pe aceea pretind desființarea dualismului, desfacerea uniunii dintre Ungaria și Transilvania, stabilirea de individualități istorice-politice în stat, aceasta rămîne tot numai o filă de hîrtie. A fost o eroare neiertată a unei mari părți a presei maghiare de a da acestui pelerinaj teatral la Viena un relief pe care nu l'a meritat. Altfel s'ar fi înecat fără îndoială în canalul antisemit.

Pricepem ferberea patriotică, în mijlocul căreia a lucrat presa maghiară și înțelegem și diferitele intenții secundare urmărite de partea ei opozițională, de a pregăti prin aceea o perplexitate guvernului și a pune în cărca aceluia vina pentru toată această mișcare. Pentru promovarea astorfel de curente subversive întrebarea odată pusă, e mult prea delicată, deoare-ce călînd peste aceea se pot periclita cele mai înalte interese ale statului. Trecînd presa maghiară printr'o școală aspră politică, aceste motive nici nu puteau să dureze mult, și cu cea mai sinceră mulțumire se poate face observarea, că discuțiunea cestiunii devine din ăi în ăi mai liniștită, mai plină de conșșiența puterii proprii. Mânia dela început, care a lucrat cu aruncări de petri, cu acușe de tradare de patrie și înaltă tradare, cu procese de presă, a făcut loc unei considerațiuni mai limpede, mai cumpetate a stării lucrului, și așa a trebuit să se recunoască în curînd, că s'a făcut prea multă larmă pentru nimica, că cu domnul

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Yerba Buena.

Roman în doné tomuri de Bret Harzo.

Capitolul III.

(Urmare.)

— A, esclamă cu șiretenie Donna Anna — atît ești deja de sigur despre Yerba? Bun! O să atrag atenția fratelui meu.

Se pare că și era nevoie de aceasta, pentru-că mai tîrziu, când doamna Woods dete semnalul și Paul oferi Yerbei brațului, tîndrul spaniol îi privi cu o curiositate și mirare, care aproape îl înmărmuria.

— Îți mulțumesc, că și-ai ales culoarea, pe care o port și eu, ășe Paul aruncînd o privire asupra florilor, cu care se împodobise Yerba, — cred că și merit această distincțiune, pentru-că dacă nu erai d-ta, în aceste momente aș fi în drum spre San-Francisco.... O să avem oare mai tîrziu ocazie? căteva minute numai aș dori să-ți vorbesc!

— De ce nu acum? ășe Yerba. Doar' de aceea ne-au pus lîngă olaltă.

— De, sigur însă că nu pentru aceea, ca să vorbim așa ășcînd — despre cestiunile familiare ale noastre, ășe Paul glumeț; cu toate-că amical d-tale Don Caesar, ce stă viză-a-viz de noi, ar dori — așa cred — să vorbim numai despre asemenea cestiuni.

— Și nu-i așa, că sori să deasemeni i-ar plăce această? ripostă Yerba. — Îți atrag atenția, Mr. Hathaway, asupra unui lucru: ai motivat perfect îndoiala și bănuela

ce o avea pentru dumneata superioara noastră. Chiar în prezent, toți numai la d-ta se uită.

Paul își ridică ochii. Yerba avea dreptate. Fie că era la mijloc o simpatie tainică, fie că o curiositate, cu care oamenii urmăresc pe toți tinerii amoresați, fapt era, că și în momentul acesta toți se uitau la Yerba și tîndrul senator.

Ca om isteț ce era și cum conversa cu multă îndemănare, Paul făcî îndată să înceapă o discuție de altă natură. Numai acum observă, că Yerba nu era numai o fată frumoasă și cultă, dar' că cultura ce și-o agonisise în institut trecea mult peste marginile învățăturilor din școală.

Par'că ar fi fost între ei o invoeală secretă, pentru-că amîndoi își dedeau silință să amuzeze societatea, ear' nu se să amuzeze re ciproce. Așa că în timp ce Paul făcea spirit cu Donna Anna, ascultă cu oare-care plăcere cum Yerba conversează spaniolescu cu Don Caesar.

Nu trecî însă mult, și observă, cu multă părere de rău, că Yerba vorbesce despre ocupațiunea veche spaniolă și apoi despre vechile familii spaniole. Oare nu o să se scape Yerba să spună ceva, înainte de timp, ce în urmă să fie apoi exploatat în contra ei? Nu va invoca oare vr'o suvenire genealogică imposibilă, care poate să-i nimicească speranțele, să-i spulbere visurile.

Paul se miră de istețimea, cu care Yerba îl descoșia pe Don Caesar, făcîndu-l să vorbească și să comunice lucruri, care nici idee n'avea ce mult o interesau pe Yerba. Și totuși par'că ședea pe jeratec, deoare-ce i-se părea din când în când, că în convorbirea ce se încinse joacă și el rol.

Bănuî, că Donna Anna a observat ce preocupat e și printr'o norocoasă mișcare își recapătă stăpînirea de sine.

Mișcarea o făcî Mrs. Baker, care se dresă peste masă cătră Yerba.

Toți rămăseră atenți la observarea ce o făcî Mrs. Baker:

— Îți admiram tocmăi salba de mîrgăritare, Miss Yerba.

Privirile toate se îndreptară înspre gîtul alb și subțire al fetei. Era foarte natural aceasta.

Yerba își ridică zîmbind mîna la gît. — A, nu fi rîuțicioasă, Mrs. Baker. Sciuc, ce scurtă, ridicolă de scurtă e această salbă. Dar' o am din copilărie și o port cu drag, pentru-că este dar dela maica mea.

Paul rămase aproape incremenit. Se întimplă pentru-primă-dată, ca Yerba să pomenească — înaintea lui — pe maică-sa, și el se spăria pe un moment atît de tare, ca-și când femeia gonită din societate ar fi venit deodată și s'ar fi așezat în mijlocul lor la masă.

— Ei, n'am spus că e imposibil! ășe Mrs. Baker cătră bărbatul ei.

Acum, se înțelege, se îndreptară toți spre soții Baker, ear' Mrs. Baker ășe zîmbind:

— Bob afirmă, că a vădut deja această salbă... Bărbații sînt atît de încăpățînați.

— Iartă-mă Miss Yerba, ășe judele într'un ton dulceag, — dacă nu și-e spre supărare, fă bine și-mi arată salba.

— Bucuros, răspunde Yerba zîmbind și deslegînd dela gît mîrgăritarele. Mi-e teamă că o să le afi eșite din modă.

— Tocmai aceasta îmi-ar plăce, ășe Baker privind mulțumit la nevastă sa. Înainte

cu opt ani s'a întemplat să vedă această salbă în prăvălia lui Tucker. Am vrut să cumpăr pentru mica mea Minnie, dar' fiind prea scumpă, am stat la îndoială, ear' pe când mî hotărisem, giuvaergiuil a vîndut-o altui mușteriu.

Examină apoi bine salba și adăugă:

— Da, sînt sigur, că este aceeași. Tocmai așa! A fost unica în felul ei. Nu-i așa, că e curioasă întemplare?

Toți diseră, că așa e, și priviră lucrurile cu acea banală satisfacțiune, cu care oamenii comuni priveșc adesea chiar și cele mai neînsemnate lucruri.

Privilegiul se folosească de ocaziune pentru a spune un compliment cădu lui Don Caesar, care ășe:

N'am fericirea să cunosc pe Miss Minnie, dar' giuvaericala aceasta, împodobind gîtul domnișoarei Yerba, nu perde nimic din valoare, frumsețea și grație...

— Nu ăș, ășe dl Woods vesel. — Sigur este, că Baker a întârziat cu hotărîrea sa. Pînă-ce dumneata ai stat la îndoială, familia d-șoarei Yerba a cumpărat salba. Ei, așa merg lucrurile. Dumneata ești om nou, emigrat... Bătrîniții „patrușeci-și-opt-ști“ nu stăteau înșe pe gînduri, când voiau să facă ceva.

Și nu ai aflat nici-o'ată cine a fost norocosul concurent? întrebă Donna Anna pe judele, după-ce privi întăiu fața palidă a lui Paul.

— Nu, răspunde Baker... Adecă te... Rise apoi ca să ascundă zăpăceala ce-l cuprinsese. Urmă apoi.

— Nu... I'am asemănat cu altul... N'am aflat, ori dacă voiu fi aflat, am uitat. Îmi aduc aminte numai despre salbă.

Înapoi apoi cu multă curtoasie mîrgăritarele și incidentul ciudat se termină.

În tot decursul acestei conversații Paul nu s'a uitat la Yerba, pentru-că era sigur oare-cum, că privindu-o, are să o incurce, ba se temea să nu zăpăcească și pe ceilalți. Când în fine se uită la ea, și îi vedî fața liniștită, nemîșcată, și care exprima mirare cel mult pentru-că dînsul era atît de rece, nu se simți cu nimic ușurat. Numai despre un lucru era sigur. În aceste din urmă cinci minute se convinsese, că relațiunea de pînă aici nu mai poate să dureze între dînsul și Yerba.

Ori trebuie să-i spună tot, ori nu-i permis să o mai vadă. Yerba este expusă mereu să fie descoperită, fie că nu scie nimic despre tot trecutul ei, fie că ea continuă a crede în fantasmagoriile ce și-le-a țesut. Ear' el, Paul, în situația sa nesuferibilă, e incapabil, fie să privească pericolul, fie să o apere.

Yerba, ca-și-cînd ar fi observat cu instinctul ei femeiesc, că schimbarea în Paul a produs-o gelosia față cu Don Caesar, se întoarse mai des spre Paul și-i zîmbi încurajator. În strîmtoarea și teama de care era cuprins, Paul privi întru cățva și această situație puțin cam înșositoare pentru el și-i șopti încet:

— Cu ocaziunea ultimei visite a tutorului d-tale american, poate-că nu e necesar să te alipești tocmăi așa de tare cătră rudele d-tale spaniole.

Trad. de Ioan Russu Șirîmîul.
(Va urma.)

Rațiu și conșoții nu se poate deloc discuta, că ei reprezintă numai fracțiunea cea mai temerară a Românilor din Ungaria-de-Sud și din Transilvania, vrea să dică: într'adevăr numai pe sine înșiși, că Românilor în majoritatea lor preocupătoare nici nu le trece prin minte a conspira în contra statului ungar, a desface uniunea, ci, cu un cuvânt, se mărginesc la dispozițiile legii de naționalitate.

Acesta e terenul legal pe care trebuie pusă cestiunea naționalităților și în aceea cestiunea română. Să premitem numai, că această lege de naționalitate, cu plenitudinea sa de drept blândă, mult cuprinzătoare, totul și nimic exprimătoare pentru toate naționalitățile și rasele veșuitoare pe pământul coroanei Stului Stefan, a fost un act de necesitate când s'a creat, mai târziu însă s'a dovedit a fi cea mai puternică pedecă pentru consolidarea statului ungar. A fost proiectată de legislativă pentru a câștiga curând amici tinerețului stat pe teritoriul propriu, și în realitate nu s'a aplicat nici-când în-treagă, pentru-că se devină aceea ce e, de-a astăzi statul ungar. Trebuie însă adăugat, că legea a rămas neaplicată numai în lucruri secundare, în toate cele esențiale însă, în biserică și școală, oferă naționalităților din Ungaria o mulțime de libertăți și o posibilitate de dezvoltare culturală și națională ca nici o altă legislativă din lume într'un stat locuit de diferite naționalități și confesii. Dacă s'ar fi pus naționalitățile numai decât dela început pe terenul larg al acestei legi și pe lângă aceea ar fi dat statului aceea ce e al statului, atunci nu ar fi ajuns nici-când treaba la coliziuni serioase. În loc de aceasta au persistat însă în special România, prin o politică funestă de pasivitate, nu numai într'o izolare națională, ci și politică de tot ce e maghiar, și prin asta puterea statului a fost aproape provocată de a-și lua cu forța ceea ce nu i-s'a dat de bunăvoie. Cu asta s'a greșit de multe ori ținta, și oligarhii transilvăneni, care strigă astăzi mai tare după furci și temeiță, participă tot atât de păcătoși la mișcare ca și căpeteniile vizibile actuale. Statul maghiar s'a aflat însă, după-cum se arată acum cu deplină claritate, în stadiul apărării proprii, și în acest stadiu nu poți alege mijloacele.

Această mișcare, care la aparență a venit ca din pușcă nu e permis a se desface din legătura aparițiilor politice. La țermurii Dâmboviței, ca și în multe alte puncte ale lumii, se poartă o luptă invisibilă, dar' pentru aceea nu mai puțin aprigă, a politicii internaționale. Spre a împedea alăturarea României la tripla alianță, pentru-că Austro-Ungaria în cazul unei conflagrații europene să fie silită a-și îmbrăscia puterile sale de luptă de-alungul unei granițe infinite, se ațită pasiunile naționale ale Românilor, ca să se nască și în Ostul monarhiei o irredentă, care ar fi destul de disperată a ataca dela spate puterea armată proprie. Acest plan e prea cutezător și e proiectat în deplină necunoștință a raporturilor, pentru-că se se poate potrivl în momentul decisiv. Cine a călcat odată pe pământul Transilvaniei, acela se simte foarte bine, că poporul român e mai curând accesibil pentru ațitări bisericose și socialiste decât pentru ațitări politice, și că înainte de toate ține cu credință la supremul beliduce. În izolarea sa de lume și sărăcia sa cea mare, de care omul din Vest nu-și poate face închipuire, e mai ușor și mai iute de înduplecat a se năpusti asupra domnilor avuți, ai naționalității proprii decât asupra altui inamic, necunoscut lui. Aceasta o simț foarte bine domni Rațiu și conșoții, și ei se vor feri pentru propria lor pe la a aduce lucrul la extrem. Ei ar fi primele jertfe ale furiei poporului. Aceasta o știu și popii, care își petrec acum timpul în zilele de lucru cetind și explicând țeranilor pe locul de adunare al satului articolii crunți ai foilor agitatoare române, dar' care sunt deja siliți a ruga poporul în predicile de Dumineca să nu cumva să-i tradeze, pentru-că după cuvântul lui Dumnezeu ar fi oprit să extradeze pe servitorii Domnului. Aceasta o știu și mulți dintre domni care scriu diare unguresci, și acestia se se păzească mai mult de a arunca uleu pe foc și a îndeplini aceea-ce au între-lăsat popii.

Deși nu trebuie luată mișcarea atât de tragic, ar fi totuși absurd de a nesocoti importanța ei simptomatice și actuală. Ea e un episod greu al politicii interne și externe, care nu trebuie apucat cu mână brutală. Și nici nu e deloc nou în politica maghiară. Să ne aducem aminte de agitațiunile sârbesco, de Svetozar Miletić, de răvrătirile „Zastavić” sale, de procesele și în fine de decăderea sa spirituală și fizică. Mișcarea sârbească nu a fost mai puțin periculoasă, și statul ungar a fost stăpân peste ea fără de a împăca Sârbii în sensul politic-technic al cuvântului. Și ei

au visat, și poate visează încă de o voivodă, de o împreunare cu regatul sârbesco sau cel puțin de o federațiune cu Sârbo-Croații de dincoace și de dincolo de Leitha. S'a făcut liniște în știrile lor, și de curând am ajuns chiar să vedem, că ei au arangiat un meeting de indignațiune din cauză căli-s'a făcut imputarea de dușmănie în contra statului. Dl Dr. Rațiu stă mult mai pe jos de nivelul intelectual al unui Miletić, aceasta o dovedește între altele scrisoarea sa de justificare pe cât de fără spirit pe atât de insolentă adresată camerei advocației din Cluj. Nu e permis însă a împlini cele mai ferbinți dorințe ale acestui om și a-l face martir prin disciplinări. Numai atunci ar pute deveni — pentru ceea-ce îi lipsește de altfel orice aptitudine, — un erou național și pe lângă aceea un avocat căutat. De aceea a fost o vorbă foarte nimerită, vorba cu care contele Szapary a exprimat în camera deputaților aceea ce de sine se înțelege: Nu trebuie să fii nervos, căci altfel contrarii au câștigat jocul. Într'un stat poliglot, care voește să-și țină puterile laolaltă, nu poate fi vorba de o soluție radicală a cestiunii naționalităților, acolo există numai mijloace paliative pentru a evita cele mai aspre frecări. Sună aproape trivial, adevărul însă are numai o expresiune: aceste mijloace sunt o bună administrație, o justiție dreaptă, o cruțare potrivită a susceptibilității naționale. Afară de acestea nu există nici un remediu într'un stat cu populațiune mixtă. Dacă contele Szapary va face să urmeze vorbirei sale înțelepte și fapta chibzuită, va da dovadă de un bărbat de stat, care se află la culmea misiunii sale. Nu e permis a se lăsa să fie dus în rătăcire prin strigătul huronic, care se ridică totdeauna în tabăra extremilor, dacă se împușcă numai de odată cu tunul după vrăbii. În ochii acestor oameni e totul trădare de patrie ce nu e după scooteala lor. Meargă și cetească diarele franceze, rusesci și, durere, și cele franțosești. Acolo vor observa numai decât, pentru cine scot ei castanele din foc. Vigoarea și puterea statului ungar sunt deajuns dezvoltate pentru a isprăvi o a mână de streberi. Poporul românesc însă și conducătorii sei moderați par a fi gata la o înțelegere, care nu se va face pe contul statului maghiar. Acesta nu are să dea nimic din atributele sale. Despre toate celelalte se poate vorbi.

REPLICA TINERIMII ACADEMICE.

Cătră junimea academică maghiară.

(Urmare.)

Da, le-ați uitat toate, pentru-că voi nu mai simțiți jugul străinului, nu vă mai vedeți amenințați în comoara naționalității voastre: în limba și în individualitatea voastră națională, nu vă mai știți lași la ochi a fi material brut pentru întărirea unei națiuni străine!

Da, ați eșit din întunerecul jugului austriac de odinioară și acum, la soarele libertății voastre naționale, v'ați pierdut vederile!

Nu simțiți voi, leali colegi, că este o crimă ce strigă la cer, când sub pre-texte nevrednice căutați să nimiciți popoare însetate de dorul liberei dezvoltări naționale?

Este culmea rătăcirii, când voiți a duce în rătăcire opinia lumii oneste, interpretând a tădi ale voastre virtuți de odinioară drept porniri condamnabile, din simplul motiv, că acele virtuți sânt și ale noastre, ear' voi ați nu mai aveți lipsă de ele.

Și apoi, nu sânt încă astăzi între voi întregi leghioane de conaționali, care ani de-a rândul au conspirat contra statului de atunci și chiar contra Monarhului?

Nu voi insultați steagurile armatei comune, pentru că nu sânt maghiare?

Nu voi cereți fără încetare introducerea limbii voastre și în armata comună?

Nu voi pretindeți, în ședințele delegaționale, „cultivarea sentimentului național maghiar” în armată?

Și voi, cei mai fanatici reprezentanți ai principiului de naționalitate, îndrăsniiți a ne combate pe noi, pentru-că și noi pretindem egale drepturi pe seama naționalității noastre?

Dar' nu vedeți voi, că fanatismul maghiarisării a trezit o ură infernală față cu voi nu numai în națiunile din țeară, ci și în inima fraților și consăngenilor lor mărginași?

În Ungaria v'ați îndușmănit cu Români, cu Sârbi, cu Ruteni, cu Sași și Slovaci.

Pe de altă parte în România, în Sârbia, în Boemia și în Croația cine vă este prieten?

Nimeni!

Toată lumea vă evită, toată lumea vă privește drept dușmani.

Am pute aduce o mulțime de dovezi pentru întărirea acestor aserțiuni, dar' neavând spațiu, vă cităm următoarea admoniție recentă, ce v'o făcea una dintre cele mai vechi și serioase foi din Germania, când vă dicea: „Mai avé vor Maghiarii un singur amic sincer în patria lor și afară de ea, dacă și Germanii îi vor părași?”

„Și credeare acești șoviniști, că națiunea maghiară izolată cum e, se va pute susține fără de rude și amici în mijlocul celorlalte popoare cu care s'a îndușmănit?”

Ear' dacă se va arunca acum colosul dela Nord asupra noastră, ce roade va aduce această neîmpăcată ură dintre voi și națiunile de sub întrebare?

Nu vedeți voi din înălțimea voastră, că voi și numai voi pregătiți mormântul întregii monarhii, al-turor națiunilor din lăuntrul și din preajma ei?

Nu dovedesc aceste fapte oare, că în întreg Sud-Ostul Europei elementul panmaghiar nu e decât un element turbulent, de disordine și destructiv? Pentru-că e lămurit, că un element care, stăpânit de atâta egoism, nu se știece a atenta la personalitatea națională a altor popoare, este după logica minții sănătoase eo ipso un element de disordine și destructiv, căci subminând pacea, siguranța și viața acestor popoare, le împinge cu puterea spre fapte desperate.

„Conșiența națională”, dice Held, „devine o patimă de destructiune, care ucide pe cel-ce e stăpânit de ea, anume prin aceea moralicească simțire a unui popor, care face ca principiul conservării proprii să degenereze într'un egoism specific național”.

Din etnografia și statistica Transilvaniei și Ungariei.

Într'acest capitol al Replicii lor, studenții se ocupă de originea Românilor și de numărul Maghiarilor.

Despre originea română a Românilor, chiar și junimea maghiară n'a putut dice nimic, dar' Răspunsul ei a susținut totuși, că Români nu sânt autohtoni aici, ci că naționalitatea noastră s'ar fi format din elementele romane ale Franței și că de acolo ne-am fi străcurat noi în țările ce locuim ați după descălecarea Maghiarilor.

Această teorie născocită de Robert Roessler și susținută de P. Hunfalvy și Réthy, doi Unguri și un German, este serios și puternic combătută de Replica junimii academice, care dovedește cum adevărul istoric este cu totul altul și anume cel următor:

Împăratul Traian după crâncene răboaie cuceri Dacia, și aședă în ea pe la 106 d. Christos o întreagă lume de coloniști romani și de legiuni. Dacia în scurt timp deveni o provincie bogată și era numită de Romani „Dacia felix”. Sub Aurelian se apropie epoca năvălirilor barbare, ear' el își retrage, la anul 260, legiunile și le aședă în Mesia sau Peninsula-Balcenică de ați. Și-a retras însă numai legiunile și o parte de funcționari, pe cât timp restul populației, majoritatea ei, a rămas aici și dintr'însa a eșit poporul român de astăzi. Aceasta o susțin cei mai mulți istorici străini, care spun, că Aurelian n'a putut duce peste Dunăre decât legiunile și elementele orășenești, ear' masele poporului dela țeară au persistat în Dacia, în ale cărei plătouri și-au susținut limba și naționalitatea în acele vremuri de urgie. Tot într'acest sens explică și școala istorică română originea noastră. De altfel, d-nii Roessler, Hunfalvy și Réthy, care spun, că noi am venit mai târziu aici, nu pot nici ei răspunde la întrebările hotărtoare într'această privință: când, de unde și pe unde am venit. Și e firesc să nu poată răspunde, pentru-că în întreaga istorie nu se află un singur cuvânt, care ar indica când a venit întreagă națiunea română și de ce tocmăi în Dacia? În fine ceea-ce este necontestabil aste, că conșiența seculară și convingerea intimă a națiunii romane aduse de Traian în Dacia. Istoria, limba, portul, tipul și numele nostru ne sânt dovezi despre originea noastră.

Chiar vechile cronici maghiare spun despre noi, că sântem autohtoni în Dacia. Și tot așa spun cei mai mulți istorici străini și nepărtinitori.

Dintre acestia, Replica citează extrase din scrierile dlor Jung, vechiu elev al lui Mommsen; Miklositsch, slavist celebru; Fessler, cunoscutul istoric al Ungariei; Leopold von Ranke; Frangott Famm și Victor Duray; care toți sânt

*) „Allgemeine Zeitung”, München, Nr. 292 dela 21 Oct 1891, într'un prim-articol, în care discuta „Reuniunea Maghiară”, ce s'a înfățișat lumii trecute în scopul de a extermina pe Germanii din Pesta.

unanimi în a recunoaște autohtonia noastră, pe care chiar Ungurii n'au pus-o în inoială decât când interesele politice li-au dictat să prefacă astfel adevărul istoric.

* * *

Falsificând până și datele recensamentelor maghiare, junimea academică maghiară a susținut în Răspunsul ei, că numărul Maghiarilor este de 9 milioane. A tăcut însă despre existența celorlalte naționalități din Ungaria.

Replica studenților români restabilește mai întâiu această lacună arătând, că în Ungaria trăesc șese națiuni: Maghiarii, Români, Germanii, Slovaci, Rutenii și Sârbi, la care se pot adăuga și Croații. Acestia însă formează deja un stat relativ independent în Ungaria.

Apoi, explicând în ce mod părtinitor pentru Maghiari se fac recensamentele populației în Ungaria, Replica ia totuși de bune datele statistice unguresci și găsece într'însele, că Maghiarii sânt numai 6,403.687, pe cât timp nemaghiarii sânt în număr de 9,335.684. Sântem deci foarte departe de afirmațiile tinerimii maghiare. Nu 9 milioane, ci 6,403.687 sânt Maghiarii, și încă într'acest număr se cuprind și 638.314 Ovrei!

Fabula celor 9 milioane, neîntemeiate pe nimic, s'a născut numai din cauza marelui grandomanii a Maghiarilor și eată în ce fel, după-cum explică Replica:

În 31 Decembrie 1890 s'a făcut la noi în țeară un nou recensament.

Spre a potoli mistuitoarea sete a șovinismului panmaghiar, domnul Carol Keleti (înainte Karl Klette) a ținut în Pesta, la câteva zile după recensament, o conferință în „Academia Maghiară”.

Di Keleti, după-ce însuși mărturisese, că nu pe baza recensamentului, ceea-ce în vederea scurțimii de timp ar fi fost și imposibil, ci pe baza unui sondament erode, că astăzi vor fi în țeară „8,200.200 de cetățeni care vorbesc unguresce”.

A socod însă ca Maghiari cu trup și suflet pe cei care știu unguresce este o ne mai pomenită insolentă. Cu asemenea raționamente vom găsi că aici locuesc 7 milioane de cetățeni, care știu nemțesce, 5 milioane care vorbesc românește, ear' întreaga națiune română ar numera 20 de milioane de asemenea cetățeni.

* * *

Care este teritoriul ocupat de Români din Transilvania și Ungaria? Junimea maghiară susține, că în cele 25 comitate în care locuesc Români, mai locuesc și 2,900.000 de neromâni. Aceasta n'are nici o importanță, dice Replica, pentru-că granițele comitatelor nu hotărăsc nimic. Stăpânirea maghiară într'adins a arondat astfel comitatele și le-ar pute de altfel aronda și așa, încât în cele 25 comitate să se afle și 10 milioane de neromâni.

Importantă este cestiunea următoare: Constituece Români în Transilvania și Ungaria o complexitate compactă națională?

Statistica maghiară chiar arată, că în Transilvania se află 2,084.048 locuitori, din care Români 1,184.883, Maghiari 630.477 și Sași 211.748. Români așadar constituesc, față cu Maghiarii și Sașii împreună majoritatea absolută a populației. În Țeara-Ungurescă deasemenea, făcând abstracție dela arondarea meșteșugită comitatelor, Români alcătuiesc o complexitate națională mult mai omogenă chiar decât în Transilvania.

Poporul românesc formează deci o complexitate națională, ear' neromâni de pe acest teritor național românesc nu ajung nici măcar cifra de un milion, necum de 2 sau 3, precum fabulează junimea maghiară.

De altcum, chiar această junime dă o dovadă citând faptul statistic, că abia vr'o 6% dintre Români știu unguresce.

Ce dovedește acest minimal procent?

Dovedește, că Români nu învață unguresce pentru-că nu au nici o trebuință reală de limba maghiară, pentru că acest teritor este național românesc cu enclave maghiare și săsești.

Și mai este un lucru pe care l'au uitat Maghiarii.

Este adevărat un fapt notoric, că cei mai mulți neromâni de pe teritoriul românesc cunosc și vorbesc limba română fără cea mică presiune școlară sau administrativă.

Toată lumea știe, că Sasul când vorbesce cu Maghiarul vorbesce românește.

Causa? E simplă și firească: acele enclave străine nu sânt decât insule într'o mare de Români.

(Va urma.)

Replica studenților și presa.

„Egyetértés” dela 10 August n. publică la loc de frunte următoarele:

„După acel Memorand plin de bălăcăreli, cu care studenții din Valahia au alarmat lumea în anul trecut, tocmai acum a apărut al doilea atac violent, ce ni-se prevestise cu mult șgomot, Replica în care studenții valahi din Ungaria și-au depus capitalul cunoștinței lor moderate. Celalalt Memorand făcea spume, spunea minciuni, falsifică istoria în chip nerușinat, calumnia cu îndrăzneală, pentru-că cunosccea proverbul: „calumniare audacter semper aliquid haeret”.

„Studenții valahi din Ungaria fac cu totul altfel. În Replica lor dată Răspunsului la Memoriul studenților valahi de cătră tinerimea studiosă maghiară ei se încearcă a lua laurii făcând multe de oameni moderați, ear' unde cred că această manieră nu face efect, apoi adună argumentele valaha deja cunoscute și „isvoarele istorice”.

„Dacă a face pe Tartuffe însemnează oare-care calificăție intelectuală, atunci trebuie să recunoașcem, că studenții din Ungaria sânt perfect maturi pentru a scrie „Memorandul valah”. Cu câtă prefăcătorie plină de huz afirmă, că discuțiunea incinsă între studenții școalelor superioare din Ungaria și studenții universitari din România nu-i poate „împedeca” să nu intervină și ei în favorul adevărului. A, cavaleri noștri ce sânteti! Și unde este acest adevăr? Cam se poate pune încă o asemenea întrebare?!

„Unde aiurea decât în Memorandul studenților din România, a cărei trăsătură caracteristică este „obscivitatea perfectă”; pentru-că „nu este în ei o singură propoziție, cărei să i-se poată atribui intenție dușmănoasă față cu existența și integritatea statului maghiar”.

„Ei, dacă așa spun studenții valahi din Ungaria, apoi așa trebuie să fie, pentru-că numai adevărul îl afirmă acesti tineri gentili și sinceri, care — mai la vale cu câteva rinduri, — eată că afirmă și din parte-le, că nici-odată n'au făcut nimic contra Ungariei, și că „poporul român din Ungaria și Ardeal este un popor model de dinasticism, lealitate și patriotism”.

„Și cu ce răsplătesc Maghiarii această „fidelitate strămoșească”.

„De prisos a mai întreba! Cu ce altceva, decât că vor să-i nimicească pe Români! Doar' așa se cuprind în catechismul valah, ear' ce se scrie acolo, este purul adevăr.”

„Introducerea „Replicii” promite dovezi mai noue pentru a arăta, că în adevăr Români din Ungaria și Ardeal sânt apăsați, și pentru a demonstra ad oculos cu cât sânt aici în majoritate Români, ear' Ungurii în minoritate infimă, alături harta faimoasă despre naționalități făcută pentru Schulschein-ul german de cătră Kiepert.

„Dar' să vedem ce spune „Replica” ea însăși în introducere...”

Diarul maghiar reproduce apoi întreg capitolul I. din „Replică”, ear' celorlalte capitole le face un rezumat, ici-colo tendențios și pretutindeni însoțindu-l de observațiuni, pe alăturea malițioase.

Sub titlul „Ungaria e a Valahilor” organul apponyist din Arad diarul „Alföld” dela 11 August, scrie după primul articol următoarele despre Replica studenților noștri universitari:

„Ungaria este a Valahilor, eată ce dovedește a dovedi „Replica” apărută ieri drept fruct mai prospăt al politicii înțelepte de naționalități a contelui Iuliu Szapary.

„De când Szapary conduce Ungaria, împregiural cestiunii române s'a dezvoltat o întreagă literatură, ear' batjocorirea Maghiarilor aici și în străinătate a ajuns să fie un lucru foarte de sine înțelese.

„Replica acum apărută în privința obrănciciei merge așa de departe, încât este un adevărat magazin cu minciuni impertinente și — ilustrată. Pe lângă piramidala operă de calumnie și birfeli se alătură și ilustrațiuni, în chip de hartă, care descoper despre Ungaria, ca două treimi dintr'însa este a Valahilor, a șesea parte a altor naționalități, ear' restul este apoi al Maghiarilor.

„Deu, că nu merită să te ocupi serios cu această Republică. Într'eață întregută este o secătură murdară”.

Cum patimile iau judecata oamenilor!

Noie brutalități.

De sub Vulcan, 10 August n. 1892. Nu au fost destule persecuțiile făcute în pretura Bradului și vandalismul gendarmilor asupra fruntașilor noștri.

Sămbătă spre Duminecă în 7 August 16 gendarmi înarmați s'au năpustit asupra comunei noastre Blăjeni.

Se știe, că noi Muntenii ținem pușci pentru gaza noastră, dar' cu pris în regulă. Gendarmii nu aveau grije, că ai pușcă ori ba, ai ori nu ai pas, mai întâiu bătaia, apoi 'i-a luat pușca.

După-ce au confiscat toate pușcile, apoi s'au uitat la cei-ce aveau pas și li-s'au dat înderēt. Numai 6 s'au aflat, care nu aveau pas reînoui.

Numărul celor bătuți e mare. S'a făcut și arētarea la pretură.

Astăzi aflu dela un Maghiar curat din Brad, că medicul cercual K. . . a umblat pe la Maghiarii din casă în casă cu o scrisoare, în care Maghiarii cer ca: să rămână miliția permanentă în Brad, fiindcă sunt amenințați de Români.

Frumos le respăltesce acelor Români. Se vorbește ca sigur, că miliția are să rămână în Brad.

Alături cu medicul K. . . agitează fratele protopretorului Krasznay B., care s'a împenat bine de când e tutor comunal în întreaga pretură Brad la 30 comune.

Acestia sunt oamenii, care terorizează astăzi un ținut întreg românesc. La acestia se mai adaugă și primarul din Brad, Pietsch, care joacă față cu Românii rolul ce avea față cu Maghiarii în fostul comitat Zarand.

Azi în 11 l. c. a sosit comitele-suprem în Brad. Notarii sunt citați la pretură. Trăim zile grele.

La

Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Adm nistrațiunea diarului „TRIBUNA“.

CRONICĂ

Ministrul de comerciu Bela Lukács, după-cum anunță o telegramă din Murăș-Oșorhei, a fost ales unanim de deputat în cercul I. electoral al Murăș-Oșorheiului.

Impertinențe ungurești. „Ellenzék“ dela 13 August publică o corespondență din Blaj, în care între altele spune, că metropolitului Vancea, după-ce a adormit somnul vecinic, unul dintre oamenii din giurul său 'i-ar fi — furat un orologiu foarte frumos. Această minciună obrasnical corespondent o numește „expresionea sentimentului național român!“

Necroloage. Primim următoarele anunțuri funebreale: Ioan Clain născut în Sadu, în etate de 53 ani, fost cancelist, atacat fiind de o moarte repentină în 10 August își dădu nobilul său suflet în mâinile Creatorului și în 12 August fu înmormântat în cimiterul gr.-cat. din Sibiu.

VARIETĂȚI.

(Femeile compositoare.) Un scriitor american și-a dat osteneala să compileze toate cataloagele de muzică dela 1675 până în ziua de azi, pentru a determina partea luată de femei în producțiunile lirice din lumea întreagă.

El a reușit să facă o listă de o sută-cinzeci și trei opere dramatice, opere comice și bufe, semnate de compositoarele sexului frumos.

Din 153 opere 87 sunt datorite Francezilor, 23 Italianelor, 20 Germanelor, 7 Englezilor, 2 Olandezilor și 1 compusă de o Rusă; o alta de o Spaniolă și alta în sfârșit de o Svedeză.

Petrecere. Primim următoarea invitare: Junimea română din Pancota și giur invită cu onoare la petrecerea de

vară, ce se va arangia la 15/27 August 1892 în Pancota, în sala Hotelului „Crucea-albă“ în favorul școlii superioare române de fete din Arad.

Seire desmintită. Biurul ces.-regese de corespondență din Viena e autorizat a declara, că seirea lui „Magyar Hirlop“ cu privire la iarba de pușcă fără fum e cu desvîrșire neîntemeiată.

Spion arestat. Autoritățile militare din Przemysl au arestat în Kniazycze pe un individ, bănuit de spionagiu, care se dă de un agent din Budapesta cu numele Silberstein Sándor.

Aur pentru coroane. Dilele acestea a sosit la bănăria din Kremnitz un transport de aur în greutate de o sută măji.

Arangiamet comercial între România și Anglia. Se telegrafează din București cu data de 13 c.: Astăzi s'a subscris un arangiamet comercial provisor între România și Anglia, prin care ambele state își acordă reciproc avantajile națiunii celei mai favorizate.

România și Italia. Cetim în diarul „Timpul“ din București următoarele: „Vasele de războiu „Mircea“ și „Elisabeta“, sub comanda domnului colonel Murgescu, vor merge să salute pe regele Italiei la Geneva.

Înmormântarea lui Stefan Iulian s'a făcut Sămbătă la oarele 2 d. a. în București, în prezența unei mari afleunde de public. Carul funebru era acoperit de o mulțime de coroane, ear' în giurul lui se strîngau o mulțime simpatică compusă în mare parte de studenți, oameni de litere, artiști, etc.

Dela Ligă. La 26 Iulie st. v. s'a constituit și în Galați o secțiune a Ligei culturale, cu care ocaziune sau înscris îndată 53 persoane.

Stațiunea agronomică din Herestreu. Foile din România scriu că ministerul domeniilor a însărcinat o comisiune compusă din domnii Istrati, Corneliu Roman, Muntean și Saligni să reorganizeze stațiunea agronomică dela Herestreu.

Reducerea serviciului militar în Germania. „Post“ din Berlin anunță, că în noul proiect de lege militară în Germania serviciul de doi ani va forma baza întregii reforme.

Bibliografie.

A apărut: „Cugetări de semințe executate în laboratorul stațiunii agronomice de Cornel Roman. Bucuresci, 1892, Imprimeria Statului.

A apărut de sub presă: „Deutsche Uebertragungen aus den auserleseneren Dichtungen des verstorbenen rumänischen poeten Michael Eminescu. Von Em. Grigorovitză. Se află de vîndare pe prețul de 3 lei la toate librăriile din Bucuresci.

„Familia“. Apare în fiecare Duminecă în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 31 dela 2/14 August are următorul cuprins: Ursarul. Novela de Dimitrie Teleor. — Iubirea de Elena Veronca. — Moarta. Novela de Guy de Maupassant. — Numirea persoanelor la Etrusci. De. At. M. Marienescu. (Urmare.) — Cugetări. — Poesii populare din Ardeal de Carolina L. Laior. — Salon: Avocatul Dracului. De Paul Arene. Trad. de I. S. Spartali. — Micul rege spaniol. (Cu ilustrațiune.) — Între munți. (Cu ilustrațiune.) — Bonboane — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Biserica și școala. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Sfaturi igienice. — Felurimi. — Călimdarul săptămânii. — Anunț.

„Revista Pedagogică“. Foie pentru răspândirea cunoscințelor de psihologie, pedagogie și sociologie. Director C. Dimitrescu-Iași, profesor de filosofie la universitatea din Bucuresci. Apare odată pe lună în Bucuresci. Anul I. Nr. 2 pe Februarie are următorul cuprins: Educația în familie. De C. Dimitrescu Iași. — Școlile clasice și reale în Germania și la noi. De N. Barbu. — Cestiunea socială. De Emil A. Franzescu. — Din ale consiliului general de instrucțiune. De Gr. C. Buțureanu. — O catastrofă în univers. — Cronica învățămîntului. Din țeri străine: Instrucțiunea publică în Italia. De B. — Programa materiilor ce se predau în cele șapte clase de liceu în Sârbia. De M. — Date statistice asupra învățămîntului din câteva state mai însemnate. De T. V. — Din țeară: O școală de fete din Iași la anul 1812. — O nouă încercare de reformă a învățămîntului. — Modificarea regulamentului de bacalaureat. — Învățămîntul privat. — Congresul corpului didactic. — Catedre vacante. — Buletin bibliografic. Lazar Șăineanu: Raporturile dintre gramatică și logică, cu o privire sintetică asupra părților cuventului. — Dare de seamă. De A. I. Odobescu. — I. Manliu: Poetică, Autologia și Chrestomafia romană. — Dare de seamă. De C. Dimitrescu-Iași. — Cărți noue.

LOTERIE.

Tragerea d n 10 Aug. st. n

Timișoara: 87 42 44 59 70

Viena: 40 58 39 50 4

Călimdarul zilei.

4/16 Aug. 1892

Iulian: SS. 7 coconi din Efes.

Gregorian: Ro hus.

Solare: răsare 4.21, apune 6.14.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 13 Aug. n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosf. în mm., Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului.

Din țeară 4 August n. 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și tăria.

Sosiți în Sibiu.

La 14 August n.

Hotel „Neuriber“. Dr. Neuman, medic, din Viena. Gull, din Sighișoara Tulner, din Dobârca. Dr. Bișay, din Dresda. E. Gried, din Cluj. Schuller, invătător, din Brașov. A. Schul, comerciant, din Făgăraș. Goldschmidt, din Brașov.

Hotel „Meltzer“. G. Muncescu, din Crichou, Hoch, din Vurmolac. Gaal, din Chenaru, V. Popponheimer, din Cluj. M. Seikan, din Mediaș. Musch, director, din Mediaș. G. Heirich, comerciant, din Mediaș. Wagner, din Marpod. Mărvnsköi, din Brașov. Jäger, din Viena. G. Scherg, din Brașov. I. Umbrath, profesor, din Reghinul-săseș. I. Szobozslay, din Agnita. R. Nagy, căpitan, din Brașov.

Hotel „Habermann“. George Pasca, ad-ocat din Craiova.

Economie.

Conferența monetară internațională.

La conferența monetară internațională ce se va ține după propunerea guvernului Statelor-Unite, vor lua parte următoarele națiuni: Anglia, Franca, Germania, Rusia, Austria, Belgia, Olanda, Svedia și Norvegia, Spania, Elveția, Italia, Turcia, Sârbia și Danemarca.

Cu toate aceste rezerve însă, cestiunea argintului care se va discuta, între altele, înterează mai toate țerile din lume. Statele-Unite nu sînt singurele, pe care le amenință o crisă monetară, ale cărei contra-lovituri ar fi desastroase, dacă nu se va preveni printr'un comun acord făcînd din nou raportul între argintul monetar și regulînd monetisarea acestui metal.

Tirgul de rimători din Severin.

Au intrat în tirg dela 1 Aprilie 1892 până la 17 Iulie 195 rimători; au eșit din tirg până la această dată 1303 pentru interiorul țerii și 355 pentru Austro Ungaria. Au rămas în sălașe 292. Prețul 80 bani chlg. după deducția de 45 chlg. vieața la părechi și radeși.

Căile ferate române. În Cursul lunii Iulie 1892, veniturile provisorii ale tuturor liniilor ferate române au fost de lei 3,484.170, contra 3,777.078 în luna corăspunđtoare dela 1891.

Descreșcere de lei 292.908 în Iulie anul curent. Transportul călătorilor a produs 1,292.802, contra 1,140.368 în Iulie 1891; mărfurile cu mare iuțea au dat 129.115 lei și cele cu mică iuțea 2,509.879; aceste din armă presentă față cu încasările din Iulie 1891 o scădere de 544.734 lei.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 29 Iulie v. 1892.

A. Zerman lui J. Ereifus & Co., grâu n. 10.500 hect., 11.55 lei. S. Blumen lui F. Carnevali, grâu n. 500 hect., 9.65 lei. M. Portocală lui M. Schmier, grâu n. 1250 hect., 10.80 lei. V. P. Sasu lui M. Reischer & Co., grâu n. 900 hect., 10.35 lei. Drag. & Stam. lui Otto Graf, porumb 700 hect., 8 lei. M. Portocală lui A. Erling, por. r. 500 hect., 8.10 lei. M. Portocală lui A. Erling, por. r. 1250 hect., 8.10 lei. I. Hirsch lui F. Carnevali, grâu 6000 hect., 10.60 lei. I. Hirsch lui Sig. Mendl, grâu 2300 hect., 11 lei. Bas. Gheorghiadă lui A. Kirschen, grâu 2100 hect., 9.35 lei. Bas. Gheorghiadă lui Otto Graf, porumb 600 hect., 8.05 lei. A. Embericos lui M. Roth & Co., rapiță 700 hect., 12.75 lei. Bach lui Hirsch, grâu 2500 hect., 12.12 1/2 lei. G. C. Gussi lui Hirsch, grâu 2600 hect., 10.50 lei. C. Cotis lui A. Kirschen, grâu 1000 hect., 11.70 lei. G. Vasilatos lui A. Kirschen, grâu 1000 hect., 10.50 lei. S. Blumen lui A. Kirschen, grâu 900 hect., 10.65 lei. Sachelaropulo lui A. Kirschen, grâu 1750 hect., 10.77 1/2 lei. M. I. Marghiloman lui A. Kirschen, grâu 3200 hect., 10.90 lei. Dreifus fr. & Co. lui G. Nicolopulo, grâu 1060 hect., 10.60 lei. C. Cotis lui M. Reischer, grâu 2100 hect., 12 lei. D. Vlasopulo lui Fraji Christoforatu, grâu 1400 hect., 10.40 lei. H. Fulga lui M. Schmier, porumb 1200 hect., 8.10 lei. S. Blumen lui Ottoman, 750 hect., 5.20 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 58.400 hect., săcără — hect., porumb 6000 hect., orz 750 hect., rap. — hect., fasole — hect.

Pe uscat: grâu 31.375 hect., săcără 5300 hect., porumb — hect., orz — hect., rap. — hect., fasole — hect.

Prețul mărfurilor

Piața din Brașov, 14 August n. Grâu frumos hect. fl. 7.20, de mijloc 7.—, mai slab 6.90, grâu mestecat fl. 5.60, săcără frumoasă fl. 4.—, de mijloc 3.80 fl., mai slab —, orz frumos fl. 4.—, de mijloc 3.80, ovăș frumos fl. 2.40, de mijloc —, cuceruz fl. 4.10, mălaiu fl. 3.60, mazăre fl. —, linte fl. 13.50 fasolea fl. 4.40, sămînța de in fl. 10.—, săm. de cânepă fl. 6.—, cartofii fl. 70.—, carnea de vită p. chilo 56 cr. carnea de porc 52 cr., carnea de berbec —.

Tirgul de rimători în Steinbrach. În 21 Iulie n. s'au notat: ungurești bătrâni grei 43— cr. până 43 1/2 cr., ungurești grei tineri 45.— cr. până 45 1/2 cr. de mijloc 45 1/2 cr. până 46 1/2 cr., ușori 47 1/2 cr. până 49— cr., marfă țerănească grea — cr. — cr., de mijloc 45— cr., până 45 1/2 cr., uoară 47 1/2 cr. până 49— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 46 cr. până 46 1/2 cr. transito de mijloc 46 1/2 cr. până 47 cr., transito ușori — cr. până 47— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 13 August n. 1892.

Table with 4 columns: Mărfuri, Calitatea, Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo.

Table with 4 columns: Mărfuri, Calitatea, Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo.

Table with 4 columns: Mărfuri, Calitatea, Prețul per 100 chilogr., Prețul per 100 chilo.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 15 August n. 1892.

Table with 4 columns: Mărfuri, Cump., 9.45 vînd., 9.52.

Bursa de Budapesta.

Din 13 August n. 1892

Table with 4 columns: Mărfuri, Cump., 9.45 vînd., 9.52.

Bursa de Viena.

Din 13 August n. 1892.

Table with 4 columns: Mărfuri, Cump., 9.45 vînd., 9.52.

Bursa de Buouresol.

Table with 4 columns: Mărfuri, Cump., 9.45 vînd., 9.52.

Pentru redacțiune responsabil: Andreu Baltes,

